

[Johan Asmussen.]

senere nationalbankdirektør, skrev bl. a. om det emne, vi her behandler. Han skrev bl. a. en afhandling herom i Tilskueren for 1899, side 325 ff. Jeg beder om tilladelse til at bringe et enkelt citat nu og senere måske et enkelt til. Carl Ussing skrev:

„Det er ikke nok, at dommerne personlig hver for sig er uafhængige og upartiske mænd; det er af højeste vigtighed, at de også synes at være det, at deres stilling giver ydre borgen for deres uafhængighed og upartiskhed. Det modsatte er svækkende for domstolsvirksomheden langt ud over de sager, som har med politik at skaffe.“

Og han fortsætter:

„Mængden vil have ydre tegn, den vil se uafhængigheden, førend den tror på den, og mængden har ret, thi den ydre uafhængighed virker ikke blot udad, suggestivt på mængden, men også indad, suggestivt på dommeren.“

Det var den opfattelse, som en fremragende juridisk tænker gav udtryk for omkring århundredskiftet, og det er den samme opfattelse, som ved flere lejligheder i det par menneskealdre, der er gået siden, er blevet fremdraget fra forskellig side både inden for og uden for juristernes kreds — jeg kan her henvisse til de ting, jeg fremdrog i mit indlæg ved fremsættelsen, og skal ikke gøre noget forsøg på gentagelser i den henseende.

Den højtærede justitsminister understregede, og det er jo rigtigt, at jeg i min fremsættelse havde lagt vægt på at holde forslaget og begrundelsen for det på et absolut principielt plan, og netop derudfra, forstod jeg, fandt den højtærede justitsminister, at det ikke var helt konsekvent at begrænse forslaget netop på den måde, som vi har gjort det i formuleringen, hvad angår det kommissorium, som man kunne tænke sig at give en eventuel kommission. Det er jeg i og for sig ganske enig med den højtærede justitsminister i. Når forslaget har fået den formulering, det har, er det ikke, fordi vi ikke kunne have tænkt os at give det et langt videre sigte, men fordi vi har fundet, at det ville være klarest, mest illustrerende og derfor vel mest praktisk at give oplægget på dette område en sådan form, at det fik lidt mindre vide rammer

end dem, vi egentlig gerne så. Derfor kan mit parti og jeg ikke have noget som helst imod, at man giver en eventuel kommission et kommissorium, der er mere generelt holdt end det, som vi foreløbig har formuleret.

Jeg skal ikke komme ind på alt for mange af de bemærkninger, som den højtærede justitsminister fremkom med. Det var en redegørelse for det faktiske system, som vi praktiserer her i landet, hvordan selve teknikken er ved dommerudnævnelser. Den højtærede justitsminister udtalte, at stort set var resultatet vist tilfredsstillende. Jeg tror egentlig, at den udtalelse dækker nogle af de ting, jeg nævnte i min fremsættelsestale, bl. a. at resultaterne kan der antagelig ikke siges så forfærdelig meget ondt om, men jeg har — og jeg har bevidst — afholdt mig fra overhovedet at forsøge på det netop ud fra det grundsynspunkt, som ligger bag ved vor fremsættelse af dette forslag, at det ikke drejer sig om, og det er i virkeligheden irrelevant for ens syn på spørgsmålet, om der nogen sinde måtte være forekommet misbrug af den art, som der her kunne være tale om. Vi vil overhovedet ikke fordybe os i, om det kunne være tilfældet. Det er ikke det, det drejer sig om.

Det afgørende er: er det rigtigt, eller er det forkert, at dommerne udnævnes af justitsministeren? Hvis det er forkert, hvis det er mere eller mindre i strid med vor grundlov og med de principper, som den bygger på, er det på tide at få lavet det om. Hvis man måtte mene, at det er helt i sin orden, at det er helt rigtigt og ikke kan kritiseres ud fra noget demokratisk synspunkt, ja, så er der ingen grund til at ændre på det; men deri vil næppe nogen modsige mig; den opfattelse, at det skulle være i fuld overensstemmelse med de principper, som vort demokratiske styre hviler på, er der vist ikke mange der nærer.

Den højtærede justitsminister citerede nogle udtalelser af den norske højesteretspræsident; det var, så vidt jeg forstod, fra det norske Lov og rett, og jeg fik så meget ud af det, at det i hvert fald står fast, at ikke alene advokat Hjort, som jeg citerede i min fremsættelsestale, men også den norske højesteretspræsident har den opfattelse, at domstolene bør deltage i udvælgelsen af dommerne. Formen og